

CT-scan dikke darm

Virtuele coloscopie

Deze folder geeft u informatie over een CT-scan van de dikke darm (virtuele coloscopie). Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven.

Aan het einde van deze folder vindt u een vragenlijst. U dient deze thuis in te vullen en mee te nemen naar het CT-onderzoek. Ook vragen we u iemand mee te nemen die u naar huis kan brengen, er wordt een medicijn gebruikt dat invloed kan hebben op de rijvaardigheid.

Wat is een CT-scan van de dikke darm?

CT staat voor computer tomografie. Bij een CT-scan worden via röntgenstralen en met behulp van een computer afbeeldingen van uw lichaam gemaakt. Bij een CT-scan van de dikke darm worden er afbeeldingen gemaakt van de binnenkant van uw dikke darm.

Van tevoren melden

Het is belangrijk dat u ruim voordat het onderzoek plaatsvindt, contact opneemt met uw behandeld arts en de afdeling Radiologie als u:

- zwanger bent of denkt dat te zijn; het onderzoek wordt alleen uitgevoerd als het strikt noodzakelijk is
- allergisch bent voor contrastvloeistof; dit is meestal bekend van eerdere röntgenonderzoeken

Vorbereiding

Medicatie

- Kalktabletten (calciumtabletten) mag u niet innemen. Sommige medicijnen (ook de pil) worden niet goed opgenomen in het lichaam. De werking kan hierdoor veranderen. Dit komt doordat de voeding tijdens de voorbereidingsperiode sneller door de dikke darm gaat dan normaal.
- Uw andere medicijnen kunt u op de normale manier en het normale tijdstip innemen, tenzij anders met u is afgesproken. Indien u twijfelt over het innemen van uw medicatie, overleg dan met uw behandelend arts.
- Heeft u een insulinepomp? Verwijder deze dan voordat u de ruimte met de CT-scanner binnengaat. De CT-scanner kan uw insulinepomp verstoren. Na het onderzoek kunt u uw insulinepomp weer aansluiten.

Vorbereiding thuis

Ter voorbereiding op het onderzoek volgt u een vezelarm dieet en drinkt u Nutridrink en het jodiumhoudend contrastmiddel Telebrix Gastro. Verderop in deze afspraakbevestiging, onder het kopje 'Dieetschema', leest u hier meer over.

De Nutridrink en de Telebrix Gastro kunt u afhalen bij de receptie van de afdeling Radiologie. U krijgt mee:

- 150 ml Telebrix Gastro (300 mg I/ml van Guerbet Nederland B.V).
- Drie pakjes vloeibare dieetvoeding (Nutridrink).

Kleding

Voor het onderzoek is het nodig dat u zich gedeeltelijk ontkleedt. Het is prettig wanneer u kleding aan heeft die u gemakkelijk aan en uit kunt trekken. Laat uw sieraden en waardevolle spullen thuis.

CT-scan dikke darm

Verloop onderzoek

U meldt zich op het afgesproken tijdstip aan de balie van de afdeling Radiologie. Op de afdeling Radiologie haalt een laborant(e) u op uit de wachtkamer. Voordat het onderzoek begint, legt hij/zij u uit wat er gaat gebeuren. Uiteraard kunt u altijd vragen stellen als u iets niet begrijpt. U wordt verzocht zich deels te ontkleden in een afsluitbare kleedkamer. Tijdens het onderzoek mag u een T-shirt of hemd dragen.

Voorafgaand aan het onderzoek krijgt u medicatie, Scopolaminebutyl (Buscopan), ingespoten via een infuus om de darmbewegingen te verminderen. Mogelijke bijwerkingen zijn wazig zien, een droge mond, duizeligheid en een versnelde hartslag. Als deze bijwerkingen optreden, zijn ze meestal licht en tijdelijk van aard. De verschijnselen zullen gewoonlijk de volgende dag zijn verdwenen.

Ook wordt een dun slangetje via de anus ingebracht. Via dit slangetje wordt de dikke darm langzaam met CO₂-gas gevuld. Dit is nodig om de dikke darm goed te kunnen afbeelden en beoordelen. Door het CO₂-gas zet uw dikke darm uit. De druk in de darm wordt doorlopend geregistreerd. Het apparaat stopt wanneer de juiste druk bereikt is, dus wanneer er voldoende CO₂-gas in de darm aanwezig is. Vervolgens worden twee scans gemaakt.

Tijdens het onderzoek komt u op een verschuifbare tafel te liggen. Achtereenvolgens worden deze scans gemaakt:

1. Scans in rugligging
2. Scans in buikligging
3. Scans in zijligging (optioneel)

Tijdens het onderzoek bent u alleen in de scanruimte. De laboranten kunnen u zien en horen door middel van een microfoon en een camera. Het is belangrijk dat u stilligt en de (ademhalings)instructies opvolgt.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer dertig minuten.

Na het onderzoek

Na afloop van het onderzoek kunt u op het toilet (bij de CT-kamer) een groot deel van de lucht kwijtraken. Neemt u rustig de tijd om de darmen weer tot rust te laten komen. U mag na het onderzoek weer normaal eten en drinken.

Zoals eerder vermeld is, wordt voorafgaand aan het CT-onderzoek het medicijn Scopolaminebutyl (Buscopan) ingespoten. Door eventueel optreden van duizeligheid en wazig zicht na toedienen van Scopolaminebutyl (Buscopan) kunt u hiervan last ondervinden van dagelijkse bezigheden zoals autorijden. Wij adviseren u om na het onderzoek niet zelfstandig deel te nemen aan het verkeer en voor vervoer naar huis te zorgen.

Uitslag van het onderzoek

De uitslag krijgt u van uw behandelende arts.

Verhinderd?

Kunt u niet naar het onderzoek komen? Dan vragen wij u dit ten minste 24 uur voor het onderzoek te melden bij de afdeling Radiologie. In uw plaats kunnen we dan een andere patiënt helpen.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Dan kunt u contact opnemen met de afdeling Radiologie via telefoonnummer 088 125 43 60.

Dieetschema

Het is voor het onderzoek noodzakelijk dat uw dikke darm van binnen schoon is. U dient hiervoor een dieet te volgen. Voor een goede beoordeling van de dikke darm is het belangrijk dat u de instructies zoals beschreven staan in deze folder nauwkeurig opvolgt.

Het uitgangspunt van het dieet is dat vezels en vezelachtige bestanddelen in voeding beperkt worden. De vezelarme voeding zorgt ervoor dat de dikke darm beter te beoordelen is op de CT-scan.

Onder het kopje 'Vezelarme en vezelrijke voeding' staat beschreven wat u wel en niet mag eten. Veel voedingsmiddelen bevatten noten, zaden of grove vezels. Kies niet voor deze producten. Ook groente en fruit bevatten veel vezels en zijn dus maar in beperkte mate toegestaan.

Houd er rekening mee dat uw ontlasting door de darmvoorbereiding erg dun kan zijn.

Twee dagen vóór het onderzoek

De dag twee dagen vóórafgaand aan het onderzoek volgt u een dieet van **vezelarme** voeding.

- *Ontbijt*: vezelarm dieet
- *Lunch*: vezelarm dieet
- *Avondeten*: vezelarm dieet
- *Tussendoortjes*: zie lijst vezelarme voeding
- *Drinken*: zorg dat u voldoende drinkt

Een dag vóór het onderzoek

De dag vóórafgaand aan het onderzoek volgt u een **vloeibaar** dieet. Het is belangrijk dat u – indien mogelijk – veel beweegt en voldoende drinkt (minimaal 10-12 glazen water verspreid over de hele dag).

- *Ontbijt*: heldere soep of vruchtensap zonder vruchtvlees of koffie/thee zonder melk + 1 pakje Nutridrink + 50ml Telebrix Gastro.
- *Lunch*: heldere soep of vruchtensap zonder vruchtvlees of koffie/thee zonder melk + 1 pakje Nutridrink + 50ml Telebrix Gastro.
- *Avondeten*: heldere soep of vruchtensap zonder vruchtvlees of koffie/thee zonder melk + 1 pakje Nutridrink + 50ml Telebrix Gastro.
- *19.00 tot 24.00 uur* alleen drinken toegestaan: water, thee/koffie zonder melk en vruchtendranken zonder vruchtvlees.
- *Vanaf 24.00 uur* s 'nachts tot het onderzoek moet u nuchter blijven (nuchter betekent niet eten, drinken of roken).

Dag van het onderzoek

Op de dag van het onderzoek moet u nuchter blijven tot na onderzoek. Probeer op de dag van het onderzoek enkele malen naar het toilet te gaan voor ontlasting zodat de darm zo goed mogelijk leeg is.

Vezelarme en vezelrijke voeding

Vezelarme voeding, Wat kunt u wel eten?

- Graanproducten
  - Witbrood, beschuit, toast (naturel)
  - Witte rijst, pasta (zoals spaghetti, macaroni)
  - Pannenkoeken
  - Custardpap, rijstbloempap
- Groente en fruit
  - Aardappelen

CT-scan dikke darm

- Gaargekookte groenten, zoals wortelen, bloemkool, lof, andijvie en spinazie
- Vers fruit, mits goed rijp, geschild en ontpit zoals appel, banaan, peer
- Alle soorten vlees, vis en kip
- Soepen
  - Bouillon
  - Soepen met stukjes vlees/kip, soepballetjes, vermicelli, macaroni en rijst
- Beleg
  - Kaas
  - Vleeswaren
  - Alle zoete beleg (behalve pindakaas, marmelade en jam met stukjes fruit)
  - Eieren
- Tussendoortjes
  - Chocolade (zonder nootjes)
  - Snoep
  - IJs
  - Cake (geen koekjes)
- Specerijen
  - Zout, peper, paprikapoeder, nootmuskaat, kaneel, peterselie, mosterd, ketchup, groene kruidenmixen
- Drinken
  - Vruchtensappen zonder vruchtvlees, limonades en frisdranken
  - Thee en koffie
  - Mineraalwater
  - Melk en melkproducten (vla, yoghurt (geen vruchtenyoghurt))
  - Alcoholische dranken

Vezelrijke voeding. Wat mag u niet eten:

- Volkoren graanproducten
  - Bruin-, volkoren- en roggebrood
  - Tarwe- en maïszemelen
  - Muesli
  - Volkoren pasta's en meergranenpasta's
  - Havermoutpap
  - Zilvervliesrijst
- Vezelige groenten
  - Asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwtten, peulvruchten, taugé, maïs, champignons, tomaten, rauwkost, ui, knoflook
- Bepaalde fruitsoorten
  - Onrijp fruit
  - Sinaasappel, grapefruit, mandarijn, ananas, mango, kiwi
  - Gedroogde (zuid)vruchten zoals dadels, vijgen, pruimen, krenten, rozijnen, kokos
- Noten, pinda's en zaden
  - Alle pindasoorten
  - Alle nootsoorten
  - Sesamzaad, maanzaad, zonnebloempitten
- Overige
  - Scherpe specerijen
  - Popcorn

Vragenlijst Scopolaminebutyl (Buscopan)

Naam .....

Geboortedatum .....

Om risico's uit te sluiten dient u deze vragenlijst ingevuld en ondertekend mee te nemen naar het onderzoek. Ook als u al eerder voor CT-onderzoek bent geweest. Heeft u één van onderstaande vragen met 'ja' beantwoord of twijfelt u, neem uiterlijk twee werkdagen voor het onderzoek telefonisch contact op met afdeling radiologie.

Ons telefoonnummer is 088 125 43 60.

Omcirkel wat voor u van toepassing is

1. Heeft u een onbehandelde nauwe-kamerhoek glaucoom (verhoogde oogboldruk)?
Ja/Nee
2. Heeft u last van hartritmestoornissen en bent u daarmee onder behandeling van een huisarts of specialist?
Ja/Nee
3. Bent u allergisch voor Scopolaminebutyl (Buscopan) ?
Weet ik niet/Ja/Nee

Ik verklaar dat ik de informatie in de folder heb gelezen en begrepen. Ook heb ik de vragen naar waarheid beantwoord.

Naam (patiënt of ouder/voogd of wettelijke vertegenwoordiger) .....

Datum .....

Handtekening .....

Gecontroleerd door (naam CT-laborant) .....

Datum .....

Handtekening .....